

รายงานสถานการณ์ศัตรูมะพร้าว

วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔

E-mail: bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

๑. สถานการณ์ศัตรูมะพร้าว

จากรายงานของสำนักงานเกษตรจังหวัด ๕๓ จังหวัด ณ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ พื้นที่ปลูกมะพร้าว ๑,๒๔๘,๙๘๓ ไร่ พบการระบาดของศัตรูมะพร้าว ๓ ชนิด ได้แก่ หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม และด้วงแรด พื้นที่ระบาดรวม ๑๓๐,๔๘๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๔๕ ของพื้นที่ปลูก

หนอนหัวดำ* พื้นที่ระบาด ๒๘ จังหวัด ๗๗,๕๖๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖.๒๑ ของพื้นที่ปลูก (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๗๖,๓๘๘ ไร่) พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑,๑๗๘ ไร่ ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร สุราษฎร์ธานี ตราร และจังหวัดกรุงเทพมหานคร พื้นที่ระบาดมาก ๕ อันดับ ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (๖๑,๗๓๙ ไร่) สุราษฎร์ธานี (๖,๒๓๒ ไร่) ชลบุรี (๒,๗๔๘ ไร่) สมุทรสาคร (๒,๔๖๖ ไร่) และจังหวัดเพชรบุรี (๑,๒๙๐ ไร่)

แมลงดำหนาม** พื้นที่ระบาด ๒๒ จังหวัด ๕๐,๑๓๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔.๐๑ ของพื้นที่ปลูก (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๕๐,๐๗๑ ไร่) พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๖๘ ไร่ ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ชลบุรี กรุงเทพมหานคร และจังหวัดชุมพร โดยพื้นที่ระบาดมาก ๕ อันดับ ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (๔๐,๔๕๔ ไร่) ชลบุรี (๒,๕๐๐ ไร่) นครศรีธรรมราช (๑,๙๕๔ ไร่) สุราษฎร์ธานี (๑,๘๒๘ ไร่) และจังหวัดชุมพร (๑,๐๓๐ ไร่)

ด้วงแรด*** พื้นที่ระบาด ๑๖ จังหวัด ๒,๗๗๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๒ ของพื้นที่ปลูก (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒,๗๑๒ ไร่) พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๖๓ ไร่ ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ภูเก็ต และจังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยพื้นที่ระบาดมาก ๕ อันดับ ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี (๑,๕๑๕ ไร่) ฉะเชิงเทรา (๓๕๕ ไร่) สมุทรสาคร (๒๘๑ ไร่) พังงา (๑๙๒ ไร่) และจังหวัดตราร (๑๖๑ ไร่)

๒. การดำเนินงานควบคุมการระบาด

การควบคุมหนอนหัวดำ

สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดำเนินการถ่ายทอดความรู้เรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว และดำเนินการเพาะเลี้ยงแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) ปลอ่ยในพื้นที่ที่มีการระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าว ภายใต้การดำเนินงานของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน จำนวน ๕๐ ศูนย์ ทั่วทั้งจังหวัด โดยได้รับงบประมาณจากกรมส่งเสริมการเกษตร งบพัฒนาจังหวัด และงบจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี จัดอบรมเรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว ณ ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมือง และดำเนินการปล่อยแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) ในพื้นที่ที่มีการระบาด

สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ไปยังองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้ใหญ่บ้าน เกี่ยวกับเรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว โดยการตัดทางใบที่ถูกหนอนหัวดำทำลายมาเผา เพื่อทำลายหนอนหัวดำในระยะไข่ ระยะตัวหนอน ระยะดักแด้ และดำเนินการปล่อยแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) ในพื้นที่อำเภอบ้านแพ้ว

สำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบุรี ดำเนินการปล่อยแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) และใช้สารเคมีอิมามาแม็กดินเบนโซเอท (emamectin benzoate) ๑.๙๒ % EC ฉีดเข้าลำต้น อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อต้น ในพื้นที่ที่มีการระบาด

สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอเมือง และสำนักงานเกษตรอำเภอบ้านโป่ง สำรวจการเข้าทำลายของหนอนหัวดำมะพร้าว พร้อมให้คำแนะนำการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าวในพื้นที่ดังกล่าว

การควบคุมแมลงค้ำหนาม

สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร และสำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานีให้คำแนะนำและถ่ายทอดความรู้การควบคุมเบื้องต้นในการจัดการสวนมะพร้าว โดยในมะพร้าวต้นเดี่ยว ตัดยอดที่ถูกแมลงกัดกินมาเก็บไข่ หนอน และตัวเต็มวัยไปทำลาย และใช้ตัวห้ำ เช่น แมลงหางหนีบ และเชื้อราเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) ในการควบคุม มีการปล่อยแตนเบียนหนอนอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*)

การควบคุมด้วงแรด

สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม และสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาครดำเนินการควบคุมโดยมีการทำกองล่อใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) และใช้กับดักฟีโรโมน และมีการแนะนำและถ่ายทอดความรู้การควบคุมเบื้องต้นในการจัดการสวนมะพร้าวให้สะอาด เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรดแก่เกษตรกร

สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี ดำเนินการคัดเลือกพื้นที่ในการทำแปลงติดตามผลการระบาดของด้วงแรด โดยใช้กักฟีโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*)

สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี จัดอบรมเกี่ยวกับการเพาะเลี้ยงเชื้อราเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) เพื่อนำมาใช้ควบคุมด้วงแรดมะพร้าว และแนะนำการควบคุมเบื้องต้นในการจัดการสวนมะพร้าวให้สะอาด เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรดแก่เกษตรกร ณ อำเภอบ้านบึง

๓. การคาดการณ์

พื้นที่ปลูกมะพร้าวส่วนใหญ่อยู่ในเขตภาคใต้ ซึ่งในช่วงนี้ปริมาณฝนเริ่มลดลงในแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชยังคงพบหนอนหัวดำ แมลงค้ำหนาม และด้วงแรดเข้าทำลาย กระจายอยู่ทั่วไปในระดับ ๑-๓ ใบต่อต้น คาดว่าพื้นที่ที่ระบาดจะยังคงอยู่ในระดับคงที่ หรือเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในพื้นที่ที่มีฝนทิ้งช่วง

๔. คำแนะนำในการควบคุมการระบาด

การควบคุมหนอนหัวดำมะพร้าว

๑. ตัดทางใบที่ถูกหนอนหัวดำทำลายมาเผา เพื่อทำลายหนอนหัวดำในระยะไข่ ระยะตัวหนอน และระยะดักแด้ โดยเกษตรกรต้องหมั่นเข้าไปสำรวจทางใบมะพร้าวถ้าพบมีการทำลายของหนอนหัวดำให้ตัดทางใบนั้นมาเผาทำลายทันที

๒. พ่นด้วยเชื้อบีที (*Bacillus thuringiensis*) พ่นหนอนที่ฟักออกมาจากไข่ใหม่ จำนวน ๓ ครั้ง แต่แต่ละครั้งห่างกัน ๗ - ๑๐ วัน อัตรา ๘๐-๑๐๐ ซีซี ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมด้วยสารจับใบตามอัตราแนะนำในฉลาก ไม่ควรพ่นในขณะที่มีแสงแดดจัด เพราะจะทำให้เชื้อบีทีอ่อนแอ ควรพ่นช่วงเช้ามืดก่อนเวลา ๑๐.๐๐ น. หรือช่วงเย็นหลังเวลา ๑๖.๐๐ น. และต้องใช้เชื้อบีทีที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตรแล้วเท่านั้น

๓. ปล่อยแตนเบียนไข่ไตรโคแกรมมา (*Trichogramma* sp.) เพื่อควบคุมระยะไข่ของหนอนหัวดำ อัตราไร่ละ ๑๐ แผ่น แผ่นละ ๒,๐๐๐ ตัว โดยปล่อย ๑๒ ครั้ง แต่แต่ละครั้งห่างกัน ๑๕ วัน

๔. ปล่อยแตนเบียนหนอนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อควบคุมระยะหนอน ของหนอนหัวดำ อัตราไร่ละ ๒๐๐ ตัว กระจายทั่วทั้งแปลง โดยปล่อย ๑๒ ครั้ง แต่แต่ละครั้งห่างกัน ๑๕ วัน

๕. ใช้สารเคมีอิมามิกติน เบนโซเอท (emamectin benzoate) ๑.๙๒ % EC ฉีดเข้าลำต้น อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อต้น โดยการเจาะลำต้นมะพร้าวสูงจากพื้นดินประมาณ ๑ เมตร จำนวน ๒ รู ให้อยู่ตรงกันข้ามกัน ใช้ดอกสว่านขนาด ๔-๕ หุน เจาะลึก ๑๐ เซนติเมตร ใส่สารรูละ ๑๕ มิลลิลิตร แล้วใช้ดินน้ำมันอุดรูทันที

๖. กรณีมะพร้าวที่มีความสูงน้อยกว่า ๑๒ เมตร มะพร้าวน้ำหอม มะพร้าวกะทิ และมะพร้าวที่ทำน้ำตาล ให้ใช้วิธีการพ่นสารทางใบ โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ดังนี้

- ฟลูเบนไดเอไมด์ ๒๐% ดับบลิวจี	อัตรา ๕ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- คลอแรนทรานิลิโพรล ๕.๑๗% เอสจี	อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- สปินโนแสด ๑๒% เอสจี	อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- ลูเฟนยูรอน ๕% อีซี	อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

การควบคุมแมลงค้ำหนามมะพร้าว

1. ในมะพร้าวต้นเตี้ย ตัดยอดที่ถูกแมลงกัดกินมาเก็บไข่ หนอนและตัวเต็มวัยไปทำลาย
2. ปลอ่ยแตนเบียนแมลงค้ำหนามมะพร้าวอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*) อัตรา ๕-๑๐ มัมมีต่อไร่ ปลอ่ย ๓-๕ ครั้ง แต่ละครั้ง ห่างกัน ๗-๑๐ วัน
๓. ในมะพร้าวต้นเตี้ยใช้เชื้อราเขียวเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) อัตรา ๑ กิโลกรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (นำเชื้อราที่เจริญบนเมล็ดธัญพืชมาขยำ เพื่อแยกกากออกและเอาเฉพาะสปอร์ที่อยู่ในของเหลว) ผสมสารจับใบ พ่นยอดมะพร้าว กำจัดหนอน ดักด้และตัวเต็มวัยของแมลงค้ำหนามมะพร้าว
๔. อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น แมลงหางหนีบ เพื่อกินไข่ และหนอนแมลงค้ำหนามมะพร้าว

การควบคุมด้วงแรดมะพร้าว

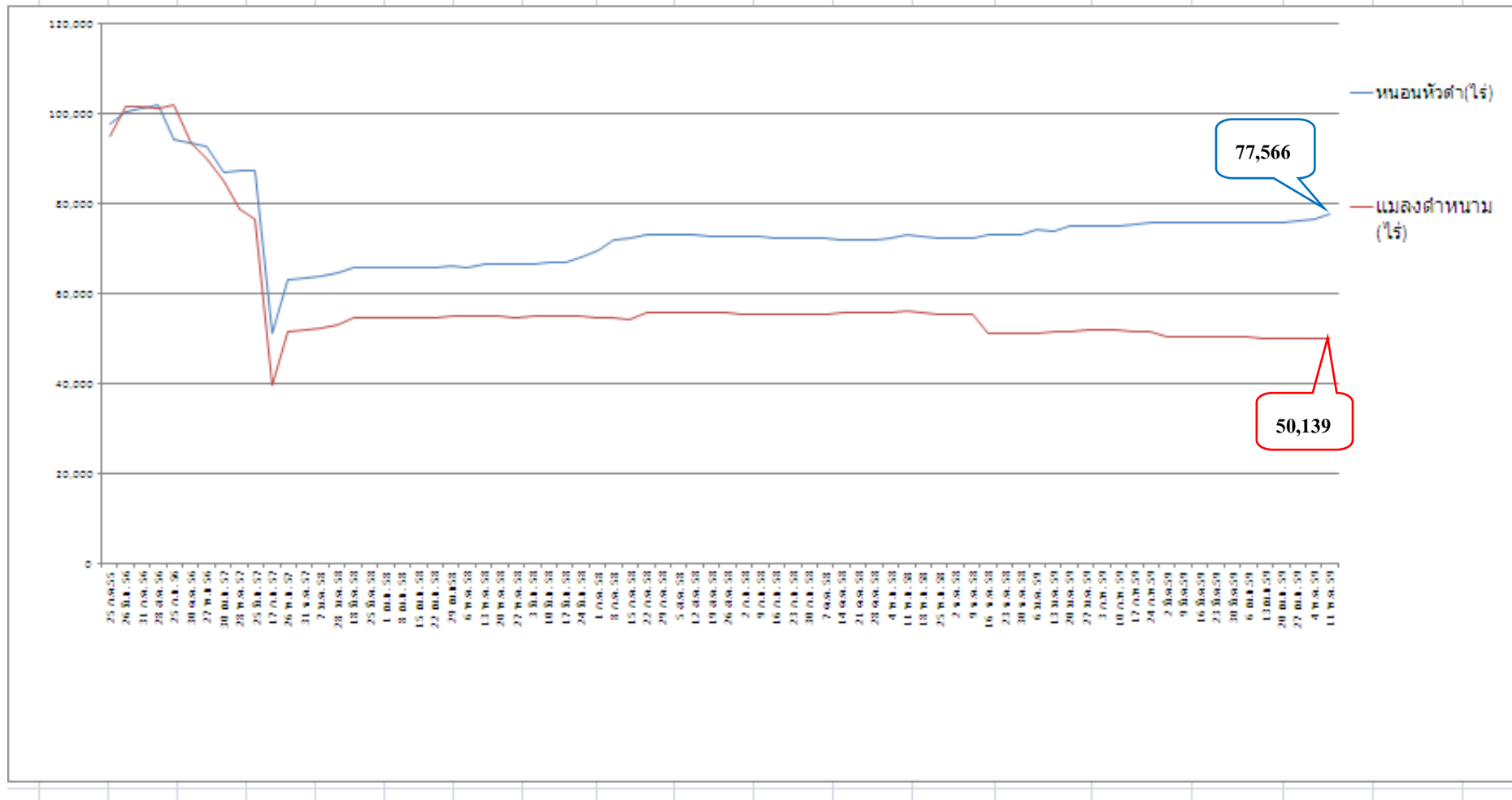
๑. เฝ้าหรือฝังซากลำต้นหรือตอของมะพร้าว
๒. เกลี่ยกองซากพืช กองมูลสัตว์ให้กระจายออกโดยมีความสูงไม่เกิน ๑๕ เซนติเมตร
๓. ถ้ามีความจำเป็นต้องกองมูลสัตว์นานเกินกว่า ๒-๓ เดือน ควรหมั่นพลิกกลับกอง หรือนำใส่ในถุงปุ๋ยผูกปากให้แน่น และนำไปเรียงซ้อนกันไว้
๔. หมั่นทำความสะอาดบริเวณค่อมะพร้าว ตามโคนทางใบ หากพบรอยแผลเป็นรู ใช้เหล็กแหลมแทงหาด้วงแรด เพื่อกำจัด
๕. การควบคุมโดยใช้กับดักฟีโรโมนล่อจับตัวเต็มวัยมาทำลาย
๖. ทำกองล่อให้ตัวเต็มวัยของด้วงแรดมะพร้าวมาวางไข่ ใช้เชื้อราเขียวเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) ในอัตรา ๔๐๐ กรัมต่อกองล่อ คลุกผสมลงในกองล่อให้ทั่ว

หมายเหตุ จังหวัดที่มีข้อมูลพื้นที่ปลูกมะพร้าว ๕๓ จังหวัด ๒,๑๗๓ ตำบล

- * จังหวัดที่มีรายงานข้อมูล ๔๒ จังหวัด ๑,๓๙๖ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๒๕ และ ๖๔.๒๔ ตามลำดับ
จังหวัดที่ไม่มีรายงานข้อมูล ๑๑ จังหวัด ๗๗๗ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๗๕ และ ๓๕.๗๖ ตามลำดับ
- ** จังหวัดที่มีรายงานข้อมูล ๔๒ จังหวัด ๑,๓๙๙ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๒๕ และ ๖๔.๓๘ ตามลำดับ
จังหวัดที่ไม่มีรายงานข้อมูล ๑๑ จังหวัด ๗๗๔ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๗๕ และ ๓๕.๖๒ ตามลำดับ
- *** จังหวัดที่มีรายงานข้อมูล ๔๒ จังหวัด ๑,๓๙๔ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๒๕ และ ๖๔.๑๕ ตามลำดับ
จังหวัดที่ไม่มีรายงานข้อมูล ๑๑ จังหวัด ๗๗๙ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๗๕ และ ๓๕.๘๕ ตามลำดับ

รายละเอียดเพิ่มเติม ในรายงานสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชทาง <http://www.doae.go.th> หรือ <http://www.ppsf.doae.go.th>

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดหนองหัวดำและแมลงตำหนามมะพร้าว ปี 2555 - 2559
ภาพรวมทั้งประเทศ

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของหนองหัวดำและแมลงค้ำหนามมะพร้าว ปี 2555 - 2559
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

